

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłáš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoń ty.

Z njebies mana,
Njeh éi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

↳ Sserbske njedželske łopjeno. ↳

Wudawa ƙo kóždu ƙobotu w Smolerjez knihicziščezěrnj w Budyschinje a je tam ja sčtwórtlětnu pschedplatu 40 pj. dostacž

13. njedžela po ƙwjatej Trojizy.

Łut. 10, 23—37.

Pschirunanje wo ƙmilnym Samaritiskim — kotry ƙchesczijan njeby jo snal wot mladoscže ƙem, a tola kotra wutroba njeby ƙo saƙo sahorila, kotre ƙwědomje njeby ƙo saƙo wótfilo, tak hušto hacž ƙo tuto pschirunanje ƙlyshi abo cžita? Kamjentna dyrbjala tuta wutroba bycz, kotraž ƙo pschi tym njeby shreła a hiščezje žanu nashonitoscz mēla wo tej jenej cžistej a ƙwjatej lubosczi, kotraž cžłowjekow s Bohom sjednocza, kotruž je Bóh cžłowjekam wopokasał a kotraž cžłowjekow k Bohu cžehnje, k njemu posbēha se wschědneho semiskeho žiwjenja. Njeje džě ƙo w Ahrystuƙu tuta wótzowsta luboscž Boža sjewila? Njeje w nim k nam pschischła? Haj, njewotewrja nam Bóh w Ahrystuƙu ƙwoje kralestwo, to njebieske kralestwo, to wěczne sbóžne žiwjenje? Rał ƙu tola profetojo a kralojo stareho ƙluba ja nim py-tali, tak ƙu ƙwojeho Boha spósnacž chzpli, tak ƙu cžakali na jene sjewjenje Bože, kotrež by jich pytanje a žadanje spokojiło! — W Ahrystuƙu je ƙo pak Bóh sjewil; sčtož jeho widži, tón widži teho Wótza. Tehodla sbóžnej stej tej woczj, kotrež widžitej, sčtož wy widžicze, praji wón ƙwojim wuczobnikam; wjele profetow a kralow ƙu chzpli widžecž, sčtož wy widžicze, a njejsu jo widželi; a ƙlyšhecž, sčtož wy ƙlyšchicze, a njejsu jo ƙlyscheli. Cži njemējachu hiščezje teho Ssyna Božeho, wy pak macze jeho; wy móže-cze jeho widžecž a jeho ƙłowo ƙlyšhecž — tak sbóžowni wy tola seže! Haj, we mni ƙo wam Bóh sjewi.

A wschittim, kiž jeho widža, teho Ssyna Božeho, a jeho ƙłowo ƙlyšcha, do njeho wěrjo, je pucz k wěcznemu žiwjenju pschihotowany. Rał maja ƙo pak cži sadžeržecž, kiž chzedža na tym puczju k sbóžnosczj krocžicž? —

Jesuš da nam wotmolwjenje na to praschenje: Sčto mam cžinicž, so bych wěczne žiwjenje herbował? hdyž wón teho pišmawuczeneho w našchim tercze na Boži sałon po-kašuje, w kotrymž pišane stej: Ty dyrbisch Boha, ƙwojeho Anjesa lubowacž s zylej ƙwojej wutrobu, s zylej ƙwojej duschu, s zylej ƙwojej mozu a se wschej ƙwojej myšlu; a ƙwojeho bližscheho jako ƙam ƙo, — a wón jeho napomina: cžin to, dha budžesch žiwj. Haj, luboscž je tón wěczny Boži sałon, kotryž nař k Bohu wjedže, nař sbóžnych cžini, luboscž je dopjeljenje wscheho sałonja; tehodla nař tón Anjes psches tuto pschirunanje k ƙmilnej lubosczi napomina, hdyž wón temu pišmawuczenemu praji: Dži a cžin tež teje runoscze.

ƙotajkim lubujmy kaž tón Samaritiski!

My ƙo praschamy: 1. Aho mamy lubowacž?
2. Rał mamy lubowacž?

Luboscž! ja ƙo poddam cži, chzu twój woštacž wob-stajnje. Hamjen.

1. Jedny pišmawucženy stupi psched teho Anjesa s tym praschenjom: Sčto mam cžinicž, so bych wěczne žiwjenje herbował? To je praschenje, kotrež je cžłowste wutroby we wschěch cžapach pohnuwalo a jich hiščezje pohnuwa, dokelž jich to psched wěcznoscz staja. Tehodla pytaju ƙebi

tutu wěz roszajbnicź. njech ƙu wuczeni abo njewuczeni. Pšched tuto praščenje je kóždy ras stajeny, njech je pobožny abo bjesbóžny. S kaŕ něotreje tyšceneje wutrobny njeje ƙo hižom tuto praščenje wupłodziło: Sčto mam čžinicź, so bych wěčne žiwjenje herbował?

Jedyn pišmawuczeny, muž, kiž stary sakoŕ snajesche a tehodla tež wjedžešche, sčto ƙwjate pišmo na to wotmolwja, tu pšched tym Ruješom steji. Wón běšche jedyn wot tych, kiž teho Ruješca hidžachu, dofelž tón jim wěrnoscź praji, njech ƙo jim to lubjesche abo niž. Tehodla spytachu ƙo nad nim wječzič, haj, ƙnano jeho sahubicź. Tak čžyšche tutón pišmawuczeny jeho pšches tuto praščenje popadnyč; wón jeho spytowašche. Ruže wotmolwjenje jemu Jesuŕ da? To wotmolwjenje, kotrež ƙo tu wot teho Ruješca žadašche, njebě lohke; pišmawuczeni njeběchu tu pšches jene, wono njebě jim žyle jašne. Tutón našch pišmawuczeny ƙebi myšlesche, so móže jo ƙebi se ƙwojim rošomom roszajbnicź, a kaž to čžłowške wašchnje je, so čžłowjeł winu i wjetšca pola ƙebje njepyta, ale wišchudžom druhdže; tak pytašche našch pišmawuczeny winu na tym, so jemu tuto praščenje njejašne wosta w njejašnosći sakoŕja. Kaŕ čžaka wón na Jesuŕowe wotmolwjenje! Jesuŕ praji: Kaŕ steji pišane w sakoŕju, kaŕ lasujesč? Tón pišmawuczeny drje ƙebi njeběšche myšlił, so Jesuŕ jeho na sakoŕ poŕasa, wjele bóle čžyšche jeho hižom se sakoŕjom popadnyč. Nětko paŕ hinał njemóžešche hač wotmolwicź: Ty dyrbišch Boha, ƙwojeho Ruješca, lubowacź i žylej ƙwojej wutrobu, i žylej ƙwojej dušchu, i žylej ƙwojej mozu a se wsčej ƙwojej myšlu; a ƙwojeho bližičeho jako ƙam ƙo. Jesuŕ jeho poŕwali; to běšche dobre wotmolwjenje, tón pišmawuczeny mějesche dobre póšnacze sakoŕja. Tajlich njebě wjele, kiž běchu w lubosczi přenju a najwjetšchu kašer widželi; a Jesuŕ jeho napomina: čžiŕ to, dha budžesč žiwj! S tym ƙo paŕ tón pišmawuczeny nochžyšche spoŕojicź, a jako by Jesuŕej srošmicź dacž čžył. i tym mi ničo noweho njeprajisč, sakoŕ dže snaju; nětk wjele bóle to pšchiŕdže, sčtož bych rad wot tebe ƙlyščał — wón praji: Sčtóha dha je mój bližiči? — Kóho dha mam lubowacź? — A Jesuŕ powjeda to pšchirunanje wo ƙmilnym Samaritiškim. Sako běšche sčoncził, ƙo teho pišmawuczeneho prašca: Kótry dha mjes tymi tjomj ƙo tebi sda, so je bližiči był temu, kiž bě mjes rubježnikow padnył? Tón pišmawuczeny njemóže sašo hinał hač wotmolwicź: Tón, kiž je ƙmilnosč nad nim wopofasał; a Jesuŕ jeho sašo napomina: Dži a čžiŕ tež teje runoscze! Tak bu tón pišmawuczeny se ƙwojim sčym wotpohladom wotpoŕasany; wón, kiž čžyšche Jesuŕca se ƙwojim praščenjom popadnyč, ničo wjazny njepraji a woteŕdže; wón je něšcto nawuŕnył, te ƙčowa teho Ruješca ƙu ƙo jemu do wutrobny saščežepike, wón nětk wě, sčto jeho bližiči je, abo lepje a jašnišcho, komu je wón tón bližiči, komu dyrbi pomhač, kóho lubowacź. Tón Ruješ je jemu poŕasał, so tam, hdžež prawa luboscź, hdžež žadanje, sakoŕ dopjelnicź, we wutrobje bydli, ƙo tuto praščenje tež wot najšnadnišcheho čžłowjeka lohko rošbudži a rošwjaša, so paŕ tam, hdžež luboscź we wutrobje njeje, hdžež ƙo sakoŕ jeno rošpomni, ale njedopjelni, tež najlepšche póšnacze njepomha. Sčtóha dha je mój bližiči? Kaž tón pišmawuczeny, to i Jesuŕoweho pšchirunanja nawuŕnjemy.

Tam na pucžu mjes Jerusalemom a Serichom leži čžłowjeł. Rubježnizny běchu jeho bili a čžežny franili, běchu jemu wsčitko wofali, sčtož běšche pšchi ƙebi mēł, ani čželnu drastu njeběchu jemu wofajili; na to džeču ƙwój pucž do ƙwojich ƙhowankow, jeho napoł morweho ležo wofajiwšchi. Tón woboj muž ma tam jara čžetpicź, žalostne boloscze, palaza lacžnosč jeho čžwiluja, i ranow lije ƙo krew — wón ƙebi ƙam pšchi ƙebi myšli: hdž bóršy pomoz njepšchiŕdže, dyrbju tu sawutlicź. Něšcto čžaka tam hižom leži. Tam daloko sady muž pšchiŕdže; ƙhory sapočnje ƙo nadžijecź, ach ƙnano mi tutón muž pomha. Sako ƙo tón pšchibliža, franjeny w nim měšchnika póšna. Sšmilny Božo, ja ƙo čži džaŕuju, wón

pšchi ƙebi rješnje, jedyn měšchnik, tón smēje tola wutrobu sa mnje. Hižom jemu ƙwoju ruku napšchecžimo dđerži, jeho wo pomoz prošcho. Tón měšchnik na njeho pohladny, a jako jeho widži, ƙo na boł winy. Tón njeshožowny ƙhory paŕ, kiž tam we ƙwojich boloscžach leži, mohł sadwēlowacź a ƙo hižom do ƙwojeho wošuda poda, wón ma ƙo sa šhubjeneho — sčto dyrbial mi hewał pomhač, hdž mi tutón měšchnik njepomha? — A sašo ƙo něšcto čžaka minje — dha wón i nowa muža widži, po tej ƙamšnej dróšy dužy, duž Boha prošy, wón čžył tola tuteho muža wutrobu ƙmilnu čžinicź, so by tón jemu něšcto i picžu pošficžil a jeho rany studžil, so njetrjebał tu ležo sawutlicź. Tón muž ƙo bliži, a hlaj, to bě levita. Sašo ƙebi ƙhory pšcheje: Ach, so by tón ƙmilny byl! wón na levitu woła, tak wótšje hač hiščeže móže a jeho wo pomoz prošy. — Podarmo, levita jeho ležo widži a dže dale; wón čžini, kaž njeby ničo widžal. Tón franjeny žalosczi: njenamaka dha ƙo žana dušca, kotraž by ƙo nade mnu ƙmilila? Wišcho je šhubjene, a ja du ƙwojemu wēštemu tónzej napšchecžimo. Jeho možy jeho wšchezo bóle wopuščežuja, pšchezo wjetšche ƙu boloscze, pšchezo wjetšca lacžnosč, smiza jeho pócžnje mjetacź — tak wón we ƙwojich tyšchnoscžach a čžwilach leži. Sašo je ƙo něšcto čžaka minylo. Tam sady muž jěcha. Ƙhory widži, kaŕ bliže pšchiŕdže. Ale nadžiju žanu wjazny nima. Tón žyly móže ƙo hižom spóšnacź — božedla, jedyn Samaritiški, kaŕ ƙo ƙhory stroži, kiž běšche Žid, jako ƙo njepšchecžela dohlada! Tón mje sferje sčonzuje, hač so by mi pomhał. Samaritiški franjeneho tam pšchi pucžu ležo widži, ƙwoje sčoczjo pšchiwjaša a i temu ƙhoremu pšchistupi. Tón paŕ ƙo boji a tšchepota; sčto ƙo mi stanje? — to je moja ƙmjercź! — Ale ně, čžehož ƙo njebě wjazny nadžijał, to ƙo dopjelni, a to wot Samaritišeho, wot njepšchecžela. Ta palaza lacžnosč ƙo spoŕoji: — Samaritiški da ƙo jemu napicž; boloscze ƙo polóžeja — Samaritiški wumnje a wučžisczi rany a do nich wolij a wino lije a je wobala. Na to jeho šbēnje, swobleka, na ƙwoje sčoczjo ƙadži, do hošpody wjedže, jeho hlada a ƙo tež dale sa njeho stara. —

Praščamy ƙo hiščeže: Sčtóha je mój bližiči? Sčtó běšche tón bližiči temu, kiž bě mjes rubježnikow padnył? — Tón pišmawuczeny nam wotmolwi: Tón, kiž je ƙmilnosč nad nim wopofasał, — a Jesuŕ jeho napomina: Dži a čžiŕ tež teje runoscze.

Tak móžemy Bože kralestwo herbowacź, to reka: Boha lubowacź i žylej ƙwojej wutrobu, i žylej ƙwojej dušchu, i žylej ƙwojej mozu a se wsčej ƙwojej myšlu, a ƙwojeho bližičeho jako ƙami ƙo. Abó njelubujemy ƙwojeho Boha runje i tym, so ƙwojeho bližičeho lubujemy? Jeho lubujmy, kotryž našchu pomoz trjeba, kotrehož lubowacź móžemy! Abó čžemy jeno ƙebi ƙamym čži bližiči byč a tak Bože kralestwo a i nim wěčne sbóžne žiwjenje puščežicź? — Tehodla lubujmy tak kaž tón ƙmilny Samaritiški, kiž ƙo tež njebě praščał, hač je franjeny pšchecžel, hač je tež Samaritiški, abó hač je njepšchecžel, hač je Žid — ale wón je pomhał, to běšche jeho bližiči.

Tebi ƙo derje wjedže, ty mašch samoženje, pomhaj temu, kiž je w nušy, daj ƙo jemu najěsč. daj jeho swoblefacž, wotewr jemu ƙwoju ƙhežu, wón je twój bližiči, a Ƙhrystuŕ nam praji: Sčtož seže čžinili jenemu mjes mojimi najmjensčimi bratrami, to seže mi čžinili.

W našchim wótžnym kraju mamy wjele ƙhudnych a hubjenych starych veteranow, kiž ƙu ƙobu wojowali sa móž a čžescž ƙwojeho wótžneho kraja — jim dyrbi ƙo pomhač; njewuŕamki ƙo, ale pomhaj tež ƙobu se ƙwojim darom — hlaj, to ƙu twoji bližiči. —

W ƙuŕodnej ƙheži leži ƙhory, ƙamlutki, ničto ƙo sa nim njeprašca, ƙo sa njeho njestara, dži tam, njehladaj na mšdu, ale bjer ƙo w lubosczi po nim horje! — hlaj, wón je twój bližiči. A tebi pšchiŕdže póšelnik snutškowneho mišionštwa, wón šbēra dary sa šlepych abó sa starych a ƙhudnych abó sa ƙhorych, hubjenych a ƙhromych atd. — pomhaj, lubuj, hlaj, to ƙu twoji bližiči. Wofkach

w pohanstwie ǝo jich hišcǝe pšewjele namaǝa, kiǝ po cǝmje khodǝa, kiǝ ǝu we ǝwojich bǝudach a njepoǝinkach ǝiwi, kiǝ hišcǝe niǝo njewjedǝa wo sǝoǝnyhǝinǝej wǝrje do ǝesom ǝhrysta, kiǝ kšesǝǝijanske sǝoǝo njesnaja — woprui ǝwǝj dar teǝ sa mišionstwo mjes pohanami — hǝaj, woni ǝu twoji bliǝšchi.

To je prawa lubošǝǝ k Bohu, to rǝka Boha lubowacǝǝ i ǝykei ǝwojej dušchu, i ǝykei ǝwojej mozu a se wšcǝej ǝwojej myšlu; a ǝwojeho bliǝšcǝeho jako ǝam ǝo.

2. W nasǝhim pširunanju namaǝamy teǝ wotmolwjenje na prasǝenje: ǝak dǝrbimy lubowacǝǝ?

Tam pšchi pucǝu wiǝǝachmy teho napoǝ morweho leǝo — bǝšcǝe to lohko, jemu pomǝacǝǝ? Wšchudǝom we wokolnošǝi bǝǝhu hǝubiny a khowanki, w kotryǝǝ rubjeǝnizy a mordarjo na ǝwǝj dobytk kǝachhu. Bǝšcǝe to lohko, ǝo k temu franjenemu stupicǝǝ a ǝo taǝ do stracha podacǝǝ? Njebǝšcǝe kǝoǝny wjeǝeǝy, hǝnyǝ mǝješcǝe tute hǝubiny sadu ǝeǝje? — Tehodla ludǝo hladachu, ǝo ǝo tam na pucǝu njebǝchu doǝho sadǝerǝeli. Taǝ cǝini tǝn mǝšcǝnik — wǝn na boǝ nimo dǝe. Ssnano budǝišcǝe wǝn temu hubjenemu rad pomǝal, ǝnadǝ jeho wutroba taǝ twjerda njebǝšcǝe, ale strach bǝšcǝe pšewulki; ǝnano teǝ wjele cǝaǝa njemǝješcǝe, doǝelǝ w ǝerusalemje wjele dǝǝka na njeho cǝaǝašcǝe; duǝ dǝe dale. A taǝ tǝn mǝšcǝnik, taǝ teǝ tǝn levita cǝini.

Tǝn Samaritiški na ǝwojim šcǝoǝecǝu pšchijǝcha. ǝeneho ǝida tam leǝo wiǝǝi. Tola Samaritišy bǝǝhu wot ǝidow sazǝjeni! Šcǝto wǝ, hǝacǝ jeho teǝ njepǝu na pucǝowanju hanili, taǝ dǝrbjal ǝo tehodla wo teho ǝida staracǝǝ? Ale wǝn pomǝa, wǝn njepšcǝezej lubošǝǝ wopokǝajuje. Wǝšcǝe njeye ǝebi teǝ cǝaǝ šcomǝǝicǝǝ chǝyǝ a chǝyšcǝe i cǝaǝom we ǝwojim mǝšcǝe byǝǝ. — Tola wǝn njecǝini taǝ tǝn mǝšcǝnik abo tǝn levita; wǝn ǝwǝj cǝaǝ wopruije a jemu je teho hubjeneho ǝel, duǝ na tǝn strach njehlada, do kotrehoǝ ǝo poda a ǝo wo ǝwoje ǝiwjenje njebǝji; wǝn wǝ, ǝo mǝǝe jene ǝiwjenje pšcǝed wǝštej ǝmjercǝu wobarnowacǝǝ. Wǝn wjele njercǝǝi, wǝn šlutfuje. A niǝ došǝǝ i tym, ǝo wǝn teho khoreho na ǝwoje šcǝoǝo šbǝhǝje a ǝam na tutym pucǝu pod palazym ǝkǝnzom bǝǝi, ǝo teho khoreho do hospody wjedǝe a jeho pǝta, nǝ, wǝn ǝo teǝ dale sa njeho stara. Wǝn k hospodarjei njepǝaji: To ǝym nad tutym muǝom cǝinik, nǝtk cǝin teǝ ty nǝšcǝto sa njeho; ale jako ǝo na druhi dǝǝn saǝo na pucǝ poda, wucǝeǝe dwaj kǝošcǝej a da jej hospodarjei a dǝešcǝe k njemu: Pštaj jeho, a budǝešcǝ-li šcǝto wǝaǝy na njeho wǝǝicǝǝ, chǝu cǝi to šapǝacǝicǝǝ. hǝnyǝ saǝo pšchidnu. —

Hǝnyǝ taǝ ǝwojeho bliǝšcǝeho lubujemy, jeho lubujemy jako ǝami ǝo, dǝa lubujemy i tym teǝ ǝwojeho Boha a to i ǝykei ǝwojej wutrobu, i ǝykei ǝwojej dušchu, i ǝykei ǝwojej mozu a se wšcǝej ǝwojej myšlu. To je lubošǝǝ, kotraǝ to ǝwoje njepǝta, to je lubošǝǝ, kotraǝ taǝ ǝobudǝeli, ǝo prawa ruka njewǝ, šcǝto lǝwa cǝini, to je prawa kšesǝǝijanska lubošǝǝ, kotraǝ ǝo nad bliǝšchim ǝmili a ǝo ǝaneje prǝoǝy njewostaji, ǝo by bliǝšchemu, njecǝ je, šcǝtoǝ chǝe, pomǝala, hǝnyǝ wǝn pomozu trjeba.

Kotra paǝ je ta najwǝtšcǝa kšesǝǝijanska lubošǝǝ? Dǝenǝnišchi dǝǝn to njeye lohko, ǝo ke ǝhrystušej pǝšnacǝǝ. Kelko jich hiǝom je, kiǝ ǝo šapocǝinaju jeho njena haǝbowacǝǝ a mjeno Boha abo ǝhrystušǝa pšcǝed druhimi rad njewupǝaja, doǝelǝ ǝo boja, drusy mohli ǝo jim wušmjecǝǝ.

Ale dopomǝamy ǝo na to, šcǝto je ǝhrystuš sa naǝ cǝinik! — Šeho ǝiwjenje jemu njebǝ pšcǝedroǝe abo pšcǝelube, ǝo jo njebǝ sa cǝlowjekow do ǝmjercǝe daǝ. Šcǝto cǝinimy my sa njeho? Pšchijnǝemǝ my dušchu bliǝšcǝeho k njemu, ǝo byǝmy jej šbǝoǝnošǝǝ a wǝcǝne ǝiwjenje šhotowali? To by najkǝaǝnišcǝa lubošǝǝ byǝla, kotruǝ mohli ǝwojemu bliǝšchemu wopokǝacǝǝ. Abo boǝimy ǝo ǝwǝta, ǝo to ǝnano njecǝinimy? Hǝaj, tu mamǝ ǝo rošǝudǝicǝǝ, koho chǝemy bóle lubowacǝǝ: ǝhrystušǝa abo ǝhrystušoweho njepšcǝeǝela. Tam wǝcǝne ǝiwjenje, tu ǝmjercǝǝ, wǝcǝna ǝmjercǝǝ. Šcǝto chǝemy

ǝwojemu bliǝšchemu a teǝ ǝebi ǝamym radšcǝo dobǝcǝ špǝtacǝǝ? Tehodla noǝǝemy ǝo ǝwǝta boǝecǝǝ! wjele bóle chǝemy Boha lubowacǝǝ a ǝwojeho bliǝšcǝeho jako ǝami ǝo.

ǝedny mǝlody mišionar, kiǝ chǝe ǝo do pohanšcǝich kǝajinow podacǝǝ, w nowinach cǝita, taǝ je ǝo w jenym pohanšcǝim kǝaju jedny mišionar po druhim morik. Tucǝi pohanjo njepǝu ewangelion pšchijeli, ǝu wjele bóle w tym starym bǝudǝe, w tych starych njepoǝinkach wostali. Tǝn mǝlody mišionar ǝo naštrǝǝa, jemu mohlo ǝo runje taǝ šcǝacǝ, taǝ tym tamnym mišionaram! Šako bǝšcǝe ǝebi paǝ tu wǝǝ khwilu rošmyšlil, ǝo na ǝwojeho Šbǝoǝnika dopomni — ǝo ǝo tǝn teǝ njeye boǝal! Duǝ tǝn mǝlody mišionar do teho luda, kotryǝ bǝšcǝe tych pǝjedawšcǝich mišionarow wotpokǝal a morik, njebǝašnje dǝešcǝe, ǝo by teǝ wǝn jemu ewangelion pšchipowjedal.

Hǝaj, taǝ dǝrbimy lubowacǝǝ? — Š ǝykei wutrobu! Nǝšcǝto cǝeǝke wšcǝal je sa cǝlowjeka, temu wodacǝǝ, temu lubošǝǝ wopokǝacǝǝ, kotryǝ je jeho hidǝil, kotryǝ jemu šcǝkodu cǝini, hǝǝeǝ mǝǝe. Šcǝto paǝ ǝesuš cǝinješcǝe? — Wǝšcǝe, wodaǝ jim, pšcǝetoǝ woni njewjedǝa, šcǝto cǝinja — taǝ ǝo wǝn sa ǝwojich njepšcǝeǝelow k Bohu modli. To je lubošǝǝ, kotraǝ ǝane mjesh wǝaǝy nima. Lubujmy potajkim teǝ, njecǝ je to, šcǝtoǝ chǝe, hǝnyǝ a hǝǝeǝ mǝǝemǝ jemu lubošǝǝ wopokǝacǝǝ, lubujmy i ǝykei wutrobu, hladajo na Šbǝoǝnika — a my budǝemǝ wǝcǝne ǝiwjenje herbowacǝǝ. Šamješ.

H. we L.

Bratrowska lubošǝǝ.

Šo wǝru mašcǝ, njecǝ njepǝajšcǝ,
Hǝnyǝ bratrow nusu njewidǝišcǝ;
Nǝ; w lubošǝǝi ma wǝra kǝǝeǝǝ
A njepšbǝoǝownym ǝylšy trǝcǝǝ.

Šcǝto abo šcǝto twǝj bliǝšchi je,
Šsnadǝ njepšcǝeǝel, to njemyl cǝe;
Pǝaj: Bratije mǝj, cǝi pomǝacǝǝ chǝu
Še šamaritiškej wutrobu.

Njei Wǝh teǝ tebi wupomǝal,
Hǝacǝrunje ǝy ǝo jeho wšdaǝ?
Wǝn ǝmili ǝo a woda cǝi,
Duǝ cǝin po jeho runošǝǝi!

Hǝaj, Wǝǝo, kiǝ ty lubošǝǝ ǝy,
Njecǝ i lubošǝǝu cǝi ǝlǝǝimǝ,
Kiǝ šprawna je, hǝeš ludanja,
Naǝ wjedǝe junu do njebǝa!

K. A. Fiedler.

Kšesǝǝijanska ǝmiltnošǝǝ.

Hǝǝeǝ w kšesǝǝijanskej wutrobje
Šso lubošǝǝ k Bohu hori,
Tam ǝnjeshowy Duch do njeye
Teǝ lubošǝǝ k bliǝšchim štwori,
Kiǝ wšcǝitku hidu wuǝašcǝa
A druhich šbǝoǝe pšchipǝrja.

Duǝ kšesǝǝan bratra njepudǝi
A njetama, hǝnyǝ padǝe;
Wǝn rjecnje: Štaǝ a ruku wšmi,
Šso porucǝ Wǝǝej hǝnadǝe!
My wšcǝitǝy ǝlǝbi, hǝrǝicǝni ǝmǝ
A w špǝtowanǝach padnjemǝ.

Se bližšchi srudžil, skichiwǎzil naš,
Dha wodajmy to jemu;
A tyšchi jeho czežki czaš,
Trošcht, pomoz nješmy t njemu;
Njech w horju s nim šmy srudženi,
Hdyž paš ma šbože, wješeli.

Hdžež khudy płacze we nusu,
Njech dary šlyšy trēja,
So potrebnym šo wutrobny
We džakownošči hrēja;
Šchtóž khudym šlyšy šuschil je,
Žnje junu róže nješjeske.

Tež khornych, brašnych, hubjennych
Njech s trošchtom wošchewujesich
A pschi jich lěhwach bolostnych
Wšchu šynšnosć šobu cžujesich;
Šim tajki wolij šmiljenja
Ból ranow šklóǎži, polóža.

O Božo polny šmilnošće,
Niž našče czeže mjenšichich
A cžemne mrofi žiwjenške
Nam s jašnym ranjom rjenšichich;
Mje pschewtor šebi t šnamjenju
A psych mje s bójškej šmilnošću!

K. A. Fiedler

Czehodla kšchesczijenjo kemšchi khodža?*

„Ach hlejće tola! Tamle šo tón stary, šlepy Šakub tež šašo kemšchi šchmata!“ prajesche Wicžafez Šan. „Šaj,“ jeho šušob na to rjekny, „hdy by wón jeno šlepy był, ale wón džě je wyšče teho tež hišchće hluchi; prajće mi jeno, šhto tón w žyrkwi pnta, kiž je šlepy a hluchi?“ „Nižo,“ wšchitzny wješnjenje duzy wotemjche wotmolwichu.

To běšče šlepeho šyn Michaš šlyšchal a hdyž wón se šwojim nanom, jeho wjedžizny, s žyrkwe šupasche, tole šwojemu nimale hluchemu a šlepemu naney do wucha šawoła. „Cži njewjedža,“ nan t šwojemu šynei džesche, „czehodla kšchesczijenjo kemšchi khodža. Šošluchaj nětko, Michale, dženska wječor dowjedž mje pod wješnu lipu, hdžež budža wješnjenje šhromadženi; tam čžu jim to doprajicž.“

Michaš šwojeho šlepeho nana wječor pod lipu dowjedže. Wjele jich tam jeho ša ruku pschimachu a štrwjachy. Na tym Šakub pošna, šo šu wješnjenje šhromadže, pntasche šebi štol a takle poča:

„Šošluchajće, šušobžo, a budžeče šhwiltu s měrom. Mój Michaš je mi dženska do wucha wołaš, šo šu šebi wšchelazny nad tym hubu drěli, šo ja tež kemšchi khodžu, a šo šu prajili: šhto tola jeno tón stary hluchi Šakub na kemšchenju čže. Na to čžu wam nětko tole wotmolwicž. Wy tola wěšće, šo ja pschezo šlepy a hluchi był nješšym. Nimale 20 lět nětko je, šo je Bože njewjedro do mojeho doma dyrilo. Mje šu ša mormeho s njeho nješli. Žiwjenje wšchal šo mi šašo wróći, ale widjenje a šlyščenje šhubjenei wostaschtej. Tola paš, džak budž lubemu Bohu, Bože njewjedro moju dušchu trječiko njeje. Tak dolho, hač ma cžlo-wjek nětko hišchće štrowy rošom a wěru a móže šo t Bohu modlicž, ma wón tež kemšchi khodžicž, šhiba šo njemóža jeho šlawy wjazny po pucžu nošycž. Njeje tak? Šchtóž mješ wami hinaš myšli, njech mi to praji. Mój Michaš budže mi to potom do hlucha wołacž.“

* Tónle natwarjazny artitel, ša tydžešiče cžo. poštajenn, tehdy šmylnje t wocžišchcžu nješchidže. Duž jón halle dženska podamy. F.

„Šadny cžlowjek,“ dachu šo nětko wješnjenje šlyšhecž, „Wam to tola ša šlo wšaš njeby, hdy byšchće kemšchi njekhodžili. Wy mohli šebi tola tež domach na něšcto dobre myšlicž a šo modlicž. To by Bohu runje tak špodobne bylo.“ A Michaš tole šwojemu naney do wucha šwoła. „Nětko widžu,“ tón stary na to rjekny, „šo wy žly wěž njerošmicže. Wy drje mi to ša šlo brali nje-byšchće, hdy bych šo s kemšchikhodženjom komdžil, ale ja bych šebi to šam ša šlo braš. Bóh drje wot mojeho kemšchikhodženja ničšo nima, ale ja mam wjele wot njeho. Wěro je, šo njemóžu šobu špěwacž wot teho czaša, šo šo wjazny se štrnych špěwaršich nješpěwa, ale s nowych. Se štrnych móžach wjele šhěrlušow s hłowy, a hdyž šo s nich špěwasche, móžach tež šobu špěwacž, runjež ničšo njewidžach. Nětko to wjazny nješdže. To wšchal je tež wěro, wo předomanju ani šłowcžka nješlyšchu. Kemšchikhodjenje paš šebi tola wšacž njedam. Hdyž njedželu rano štanu, šwoje rašče paczerje hižom s wješelišchim hłozom špěwam. Woblešam šo potom šwoju kemšchazu draštu, dha je mi, kaž bych šo šwoje wšchědne štarošče wušleš byl a šo noweho cžlowjeka wobleš. Štupju potom do žyrkwinych duri, dha tola, runjež šym hluchi, šwony trochu šyncžecž šlyšchu. Duž šo dopomnjam, tak šu mi něhdy rjenje do wucha šlincžake, a mi je, kaž bych mi pschwołake: Šójće šem ke mni wšchitzny, kiž wy špróžni a wobcžženi šče, ja čžu wšaš wošchewicž. Ššym potom šlónčnje w žyrkwi a je mi šušob na moje město dopomhaš, dha šebi praju: Šlaj, nětko šy ty s druhimi wumóženyimi psched Bohom šhromadženy a twoje šdychnjenja s jich proštwami psched Boži štol štupaju. Mi je w žyrkwi, kaž by tam hinašchi powětr byl, kaž by mje tam wodnych šwjateho Duča wobdawaš. To wšchal je wěro, špěwacž wšaš wjazny nješlyšchu; ale we wutrobje šebi tola šam špěwam a ja mam tež teho, kiž mi, kaž wam, šhěrlušy wutyšnje, šo bych jón špěwaš. Ššym mjenuizny s czežkej štarošču kemšchi šchoš, dha šebi we šwojim pomjatkú šhěrlušy: „Ach porucž Bohu šwěru,“ namašam a jón pschi šebi špěwam. Běch něšcto dobreho wot Boha došak, špěwam šebi šhěrlušy: „Njech Bohu džakuje.“ Běch šo na něšoho rošhněwaš a běšče tutón hñew šo mnu šobu kemšchi šchoš, dha mi mój pomjatk tón šhěrlušy pokaže: „Bóh wot naš lubošć žada a je Bóh lubošće.“ Ššym šebi tak jedny šhěrlušy po druhim wušpěwaš a šo s tym rjenje natwaril, dha je mi tak, kaž bych nětko šwojeho šararja, kotrehož 20 lět wjazny widžecž ani šlyšhecž njemóžu, tola šašo na klěžny widžak a šlyšchal, a wón mi pschwoła: „Šerje budža šo hory hñucž a hórki šwróćecž, ale moja hñada njedyrbi šo wot tebe wróćicž a šlub mojeho měra njebudže šo wot tebe přecž hñucž, praji tón šenješ, twój šmilny Bóh.“ Tajke předomanje mje paš jara wošchewi.

Hdyž potom na pošledku pntnu, šo ludžo poštanu, tež ja s nimi štanu a tež s woštaria šwoje požohnowanje doštamam, runjež je nješlyšchu, a s tutym požohnowanjom, hdyž šym přjedy hišchće šwój cžichi wótcženasch wušpěwaš, domoj du. Měnicže wy nětko, šo bych to wšcho tež měš, hdy bych njedželu dopošdnja domach ša šhachlemi šedžo wostal? Šbožowni wšchal šče wy, kiž móžecže widžecž a šlyšhecž. Mi by došć bylo, hdy bych tež žly tydžeš bješ šlyščenja a widžjenja byl, jeno šo mohł njedželu widžecž a šlyšhecž. Ale tež tak šym špošojom. Nětko njeprajće wjazny, hdyž mje kemšchach wohladacže: šhto tež tam tón šlepy a hluchi Šakub čže. Šo paš něchtóžkuli mješ wami rad kemšchi njekhodži, to je jara hubjenje. Wjercže šo jeno na šedžbu, šo Wam Bóh wocži nješacžini, šo byšchće jeho s njewidžazny wocžomaj pntali. Šola wšchelafich je to hižom nušne bylo a Bóh je to cžinicž dyrbjaš. Nětko paš božemje a ničšo ša šlo. Ššlepy a hluchi Šakub je s wami derje měniš.“